

nr. 230

Cena prenumeraty: w ŁODZI: kwartalnie Mk. 14.40, miesięczn. 4.80. Za roznoszenie 1 fen. miesięcznie. przez pocztową: kwartalnie Mk. 19.50, miesięczn. 6.50.

Kalendarzyk: Niedz. 28.IX Wacława Kr. Pon. 29.IX Michała Archanioła Wt. 30.IX Hieronima kapł. Śr. 1.X Bl. Jana z Dukli.

Redakcja w Łodzi Al. Kosciuszki 1. TELEFON 28.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Niedziela, dnia 28 września 1919 roku.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia po „Rozwoju” przyjmuje wyłączone Centralne biuro ogłoszeniowe Związku pracy prowincjonalnej — Zgoda 16 i w Warszawie.

OGŁOSZENIA: Przed tekstem lub w tekście 2 marki za tekstów 35 fenigów, nekrologi i marka za wiersz poetów. Wskazywanie 10 fen. za wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Ankiety bez oznaczenia honorarium uważyć redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Grobnińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Niedziela, dnia 28 września 1919 r. odbędzie się w Parku Tow. Akc. Kruscho i Ender w Pabjanicach

WIELKA ZABAWA OGRODOWA

z Wyścigami Konnymi (totalizator)

z Fantową Loterią na dochód Pabjanickiego Oddziału Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Początek o godz. 2 p.p. 2218n2 Szczegóły w programach.

Przed rozstrzygnięciem sprawy Galicji Wschodniej.

Projekt komisji ustanawia granicę na wschód od Przemyśla, tworzy prowincję i przyznaje autonomię.

(Od własn. koresp.)

Warszawa, 27 września. Wczoraj minister spraw zagranicznych Skrzyński wyjechał zagra... W kołach miarodajnych utrzymują, iż uda... do Paryżu oraz Londynu. Wyjazd ten w związku z zagadnieniem Galicji Wschodniej. Skrzyński ma przedstawić entente elementy decydujące oraz niezaprzeczalne, które... kół politycznych skłonią ententę do... dla Polski załatwienia tej sprawy.

Warszawa, 27 września. — „Przeł. Wiecz.”... iż podczas rozpraw w sprawie Galicji Wschodniej w Paryżu Paderewski oświadczył, iż... nie uwzględnienia postulatów polskich, z... swą dymisję.

W sprawie Galicji Wschodniej, jak zapewnia... korespondent, ostateczna decyzja jeszcze... zapadła, tak, iż wszelkie pogłoski o... mają podstawy.

Lwów, 27 września. Dr. Henryk Loewen... jeden z delegatów lwowskich w Paryżu, wrócił do Lwowa i oświadczył współpracownikowi „Gazety Lwowskiej”:

Sprawa „Galicji wschodniej” nie jest jeszcze... załatwioną i nie można nawet... kiedy się to stanie.

Rada Pięciu dla różnych spraw ustanawia... komisje. (Dla spraw polskich... komisji jest Cambon, sakomisji Le Rod'a).

Rada Pięciu wystosowała do komisji pol... pismo, w którym zleciła tej komisji opracowanie... dokładnego projektu na następujący ch... wach:

1. Całą Galicję Wschodnią oddaje się pod... Polski.
2. Subkomisja ma ułożyć projekt przepi... uwzględniający autonomię terytorjalną, gwa... gającą wolność polityczną, religijną i osobistą... zantów tego kraju.
3. Ostatecznie przynależność do Polski jest... wizoryczną o tyle, że po pewnym szeregu... sama ludność zadecyduje o swej przynależ...

Granice terytorjalne. Dopuszczanie do punktu drugiego subkomisji

miała też określić granice terytorjalne „Galicji wschodniej”. Z zadania swego subkomisja wywiązała się w ten sposób, że przedłożyła podobny projekt, wedle którego:

- a) „Galicję wschodnią” oddaje się pod zarządek państwa polskiego.
- b) Po szeregu lat następuje konsultacja lub plebiscyt ludności co do przynależności „Galicji wschodniej”.
- c) Granicę wschodnią stanowi: Zbrucz, granicę zachodnią: linja idąca między Cieszanowem a Rawą Ruską, Jarosławiem a Jaworowem, Przemyślem a Mściskami, na wschód od Dobromiła, na zachód od Turki.

Projekt autonomii dla Galicji Wschodniej.

Na czele dzielnicy ma stać gubernator, którego mianuje Naczelnik Państwa. Gubernatorowi dodani będą referenci fachowi dla spraw należących do zakresu działania Sejmu dzielnicowego.

Referenci ci są odpowiedzialni przed Sejmem dzielnicowym. Sejm ten wybieralny jest na podstawach mniej więcej takich samych, jak Sejm warszawski. W zakresie działania Sejmu dzielnicowego jest: 1) popieranie handlu, rolnictwa, przemysłu; 2) szkolnictwo we wszystkich stopniach; 3) szpitalnictwo, drogi kolejowe lokalne.

Projekt ten został przedłożony Radzie Pięciu, która ma zdecydować i zaproponować Polsce odpowiedni traktat.

Co przyniesie przyszłość?

Wszyscy delegaci polscy zwalczali powyższy projekt jaknausilniej i mają przekonanie, że usiłowania ich nie pozostały bezowocne. Szanse definitywnego przyznania Polsce Galicji Wschodniej wzrosły i jest nadzieja, że szkodliwe przewidywania nie będą wprowadzone.

Należy jednak czuwać i działać energicznie. Jakoż prezydent ministrów Paderewski przyrzekł stanowczo, że pozostanie w Paryżu tak długo, jak tego wymagać będzie sprawa „Galicji Wschodniej”.

Zobranie Czelników Młynarskich

w Pabjanicach, ulica Kościuszki N 50 o godzinie drugiej po południu w niedzielę dnia 5 października na które o liczne przybycie zaprasza

2234 1 ZARZĄD.

Obączki ślubne

pierscionki, zegary, zegarki, naftanlej sprzedają. Pierwszy Polski sklep zegarmistrzowski - jubileraki, ulica Brzezińska 10

2245 1 JAM PLACEK.

Samochód Osobowy

silny, nowy, lub mało używany potrzebny natychmiast. Oferty w „Rozwoju” dla „Potrzebującego samochód”. 2219n2

Losy „R. G. O.”

do III-ej klasy są do nabycia w Administr. „Rozwoju”

Naprawa stosunków żywnościowych.

(Od własnego korespondenta).
Warszawa, 27 września. — Minister Milkiewicz oświadczył, iż w niedługim czasie zwiąże się znaczną ilość chleba i cukru. Powodem obecnego chwilowego przesilenia żywnościowego jest nie zaaprobowanie na ten cel większych kredytów przez Min. Skarbu oraz niedostateczna ilość wagonów, co wkrótce zostanie usunięte.

W obronie praw Polski do Galicji Wsch.

Jedynie Polska ma prawo do Galicji Wschodniej.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 27 września. W sprawie Galicji wschodniej polska delegacja pokojowa wręczyła w dniu 25 sierpnia prezesowi konferencji pokojowej p. Clemencea notę, w której wykazuje konieczność przyznania Galicji wschodniej Polsce i to na wieczne czasy, a poniechania zamiaru, aby ją przyznać Polsce tylko tymczasowo. To swoje żądanie delegacja polska motywuje zarówno stosunkiem procentowym ludności, jak względami wyznania i narodowości i stwierdza, że cywilizacja kraju jest nawskroś polska, a język polski jest językiem stosunków społecznych i ekonomicznych, podczas gdy język ruski pozostaje dla większej części ludności językiem jedynie użytku domowego. Z tego powodu nawet Austria nie chciała podzielić Galicji na dwa odrębne kraje i powierzyła administrację polakom, jako jedynie zdołnym do rządów.

Protest Lwowa.

Lwów, 27 go września. (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej, dr. Löwenhertz, zdał sprawozdanie z pobytu delegacji wschodniej w Paryżu. Rada miejska uchwaliła rezolucję imieniem całej ludności, która przelewała krew o przynależność Lwowa do Polski, w której oświadcza stanowczo, że nie uznaje i nigdy nie uzna stanu prowizorycznego przynależenia do Polski i walczyć będzie wszystkimi siłami przeciw prowizorjum, które uniemożliwia

odbudowę. Rada wyraża przekonanie, że taki traktat nie dojdzie do skutku. Podczas uchwalania powyższej rezolucji, członkowie Rady powstałi z miejsc. Rezolucję przesłano do Paryża panu Clemenceau.

Przeciw prowizorjum.

Lwów, 27-go września. (PAT.) Z powodu wiadomości o decyzjach w sprawie Galicji wschodniej, odbyło się tu wczoraj wieczorem zgromadzenie publiczne, które zagał w imieniu organizacji narodowych dr. Głabiński. Następnie p. Zamorski referował sprawę Galicji wschodniej, podkreślając, że losy miasta Lwowa i Galicji przez wschodniej nie zależą od Paryża, lecz od nas samych. Zakończył rezolucją przyjętą jedno myślnie, a stwierdzającą, że mieszkańcy m. Lwowa oświadczają jednomyślnie, że kraj, zwany Austrią, Galicją wschodnią, był od wieków polski i musi nim pozostać. Kraj ten wraz ze Lwowem bronił zawsze swej przynależności do Polski. Udowodniło to ostatnio wypędzenie barbarzyńskich najeźdźców sprzymierzonych z Niemcami i bolszewikami. Rezolucja wzywa delegację polską w Paryżu i Sejm warszawski, aby nie zgodzili się na żadne prowizorjum, lub na jakąś autonomię, uwłaczającą powadze Sejmu. Zgromadzenie nie może uwierzyć, aby sprawiedliwość ententy chciała się dopuścić krzywdy na Polsce w chwili, gdy wojska polskie zwyciężały bolszewików i zabezpieczają Europę przed bolszewizmem. Zgromadzenie zakończyło się o godz. 10 wieczorem odśpiewaniem „Roty”, poczem w pochodzie udano się pod pomnik Mickiewicza, gdzie się pochód rozwiązał.

nia wygłoszono szereg toastów, świadczących o ścisłym stosunku, jaki nawiązany został w tym krótkim przedziale czasu pomiędzy braterskimi armiami francuską i polską. Oficerowie francuscy serdecznie dziękowali społeczeństwu krakowskiemu za gościnne przyjęcie jakiegolwiek.

Reorganizacja żandarmerji.

(Od własnego koresp.)

Warszawa, 27 września. Rząd przystępuje do zupełnej reorganizacji żandarmerji, podlegającej dotychczas bezpośrednio Minister spraw wojskowych. Na czele żandarmerji stanie inspektor generalny, gen. Dąbrowiecki.

Walka z anarchją.

(Od własnego korespond.)

Warszawa, 27 września. — Ponieważ komuniści rozrzucają odezwy, zapowiadające wybuch zaburzeń na 7-go października, Min. S. Wewnętrznych wezwał do Warszawy starostów z całego państwa w celu podjęcia odpowiednich akcji zapobiegawczych.

Nowe linje kolejowe.

Lwów, 27 września. (PAT.) Rada miejska zajmowała się wczoraj sprawą ułatwienia komunikacji między Lwowem a Warszawą. Uznano za konieczne podjęcie budowy linii kolejowej Lwów—Lublin—Warszawa z przedłużeniem jej do Gdańska. Postanowiono odnieść się w tej sprawie do ministerstwa kolei.

P. P. S. dąży do rozwiązania Sejmu.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 27 września. W dniu 22-go br. odbyła się w Warszawie konferencja okręgowego P. P. S. Z ogłoszonych przez „Robotnika” uchwał widać, że P. P. S. dążyć będzie do jak najrychlejszego rozwiązania obecnego Sejmu i dla tego na czło pracy sejmowej obecnej sesji jesiennej wysunął uchwalenie konstytucji, nadto zaś uchwalenie pierwszych reform społecznych rolnej przedewszystkiem.

Na pierwszym posiedzeniu Sejmu ma być postawiony wniosek o powołanie komisji sejmowej do walki z nadużyciami urzędników, którzy mają prawo usuwania i oddawania pod sąd winnych. W sprawie wojny konferencja zdała „natychmiastowego zawieszenia broni na wschodzie i przystąpienia do rokowań pokojowych”. Dalej konferencja żąda prawodawczych ustaleń charakteru rad delegatów robotniczych, jako przedstawicielstwa proletariatu w sprawach gospodarczych i rewizji ustawy o kasie chorob w kierunku zwiększenia udziału przez nich świadczeń.

Sprawy polskie.

Obsadzenie Śląska przez wojska ententy.

Sosnowiec. Obsadzenie Śląska nastąpi najdalej za cztery tygodnie. Nie wiadomo jeszcze, czy obsadzenia dokonają same wojska amerykańskie, ponieważ Francja zamierza wziąć udział w tej wyprawie.

Przedstawiciel Rosji w Warszawie.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 27 września. Przyjechał tu, jako przedstawiciel rządu wszechrosyjskiego p. Kuczniew, w charakterze szefa rosyjskiej misji w Polsce. Ma on przedstawić się w poniedziałek w ministerjum spraw zagranicznych.

Przygotowania wojenne.

Sosnowiec. Do Proszowic sprowadzili Niemcy baterje polowe oraz baterje dział wielkiego kalibru.

Na cześć Hallera.

Kraków, 27 września. (PAT.) Jak podają dzieniki, z powodu wcielenia armji Hallera do armji polskiej i rozwiązania sztabu Hallera, oficerowie francuscy armji Hallera, przebywający w Krakowie wydali w Grand Hotelu śniadanie na cześć swego byłego komendanta. Na śniadanie to oprócz przedstawicieli wojskowych przybyli ks. biskup Sapiecha, prezydent miasta Fedorowicz i delegat Biesiadzki. Podczas śniada-

KRONIKA TYGODNIOWA.

O nasze losy. — Kresy polskie. — Polityka tolerancji, lecz nie tolerowanie szkodnictwa. — Zmiana frontu. — Feljeton obłąd. — Brukowy walenryzm. — Żydzi a Polska. — „Misjonarze” żydejscy. — Jeszcze o bolszewizmie — Odczyt tow. Kowalowa. — Przyznanie porażki. — Socjalizm a patriotyzm. — Dokąd my idziemy. — Rzut oka w przyszłość.

Obecnie w Paryżu decydują się nasze losy. Złośliwi lub sceptycy mogliby słusznie zauważyć, że zbyt długo może te losy Polski się decydować i, że wnioskowac z tego możnaby, iż na tych losach snąć nie zależy tak bardzo Europie, jak my sobie to wyobrażamy...

Takie uwagi pełne goryczy trawią już nie jeden umysł w Polsce, lecz z drugiej strony musimy zrozumieć, iż o przyszłości wielomiljonowego narodu nie można rozstrzygać na oczekaniu, a przytem z naszymi interesami ścierają się interesy sprzeczne sąsiadów, wobec czego wnikięcie w te zagadnienia i uregulowanie ich wymaga sumiennej i długiej pracy.

Dyplomacja polska czyni wszelkie wysiłki, aby sprawa granic naszych została załatwiona w sposób jaknajpomyślniejszy i miejmy nadzieję, że słusznie nam przynależne ziemie potrafiemy obronić przed zakusami wrogów.

Cała sieć intryg, które otoczyły laokonowym eploem wczoraj Polskę w zaraniu jej powsta-

nia, utrudnia niesłychanie obronę naszych praw w obliczu czynników decydujących koalicji.

Jednym z argumentów, podnoszonych przeciw Polsce, zwłaszcza przez żydów i rusinów, jest rzekomy ułask narodowościowy, „pogromy” oraz „nietolerancja” polska.

Jak te podstępne i fałszywe zarzuty, ta przewrotna naganka jest kłamliwa, tego dowodzi nie tylko cała historia, cała promiejająca tolerancją oraz zasadami wonościowymi nasza przeszłość, lecz zarazem stosunek władz polskich i ludności do innych narodów, zamieszkujących Polskę. Naród polski jest z natury łagodny, posiada on pod tym względem ową dodatnią stronę charakteru dawnych słowian, podkreślana już przez historyków rzymskich. Stosunek też do żywiółów innych narodowości odznacza się u nas wprost wyjątkową wyrozumiałością i tolerancją. Lecz zarazem nie możemy nie dowozić zmian na swem łonie, nie możemy bezkarnie pozwalać szerzyć na ziemi polskiej hasła nienawiści do niej i otaczać opieką tych, co zaprzędali ją wrogom naszym.

Natomiast ci, którzy pragną żyć w Polsce, być jej dobrymi i miłującymi kraj obywatelami, tych ona serdecznie przygarnia do swego łona i gotowa uznać za dzieci. Zdolność asymilacyjna Polski polega nie na argumentach siły lub pięści, lecz na siołdyczności kultury polskiej, która umie nie tylko podbić, lecz i nauczyć kochać siebie. Tą drogą odbywał się pochód kultury Rzeczypospolitej, którą potrafiła w przeciągu

zaledwie dziesiątków lat, bez gwałtu i nacisku, przywiązać do siebie, zespolić oraz duchowo spójnić całą dawną Litwę oraz ziemie ukraińskie, która potrafiła z buntujących się jeszcze w XIII niemieckich mieszczan w Polsce uczynić już w XIV gorących propagatorów polskości żarliwych patriotów.

Jednak i to się jeszcze u nas od takich cych przybyszów, którzy przywykli do stanu rzeczy przed wojny lub z czasów okupacji, kiedy element polski był brutalnie podporządkowany żydom i Niemczyźnie, a teraz oczy ich krują, polacy na swej własnej ziemi chcą Polskę tworzyć i dla niej żyć. Z odczuciem natury nienawiści i podłych, które razi zawsze zwycięstwo prawdy i które nie znoszą blasku sprawiedliwości, żyją nienawiść do nas, oczyma zimnej niechęci patrzą na organizację naszej państwowości i zarazem rozsiewają naokoło siebie wrogi nastroj do Polski. O pokojowym współżyciu z tymi elementami, rzecz prosta, niema mowy. Stać możemy jedynie na gruncie, że Polska jest dla polaków i dla nich. Kto się za polaka uważać nie chce, kto nie chce być obywatelem Polski, kto stać pragnie na gruncie opozycji w stosunku do naszej idei państwowej i państwowej, ten przez to samo powiada nam walkę i rzuca rękawicę. Rękawicę tę podnosimy.

Na gruncie łódzkim to zagadnienie staje się specjalnie aktualnym i żywotnym. Łódź stanowiła długo konglomerat narodowości. Nie mówiąc o żydach, którzy odrębnością rasy, religii

Przejsście przez rzekę Ptycz.

Warszawa, 27 września. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front litewsko-białoruski: Na północny zachód od jeziora Kniaź oddziały nasze przezwyciężyły się przez rzekę Ptycz nagłym wypadem zajęły wieś Kaszewice, biorąc 300 jeńców

i zadając przeciwnikowi ciężkie straty. Na całym froncie ożywiona działalność wywiadowcza. Wzdłuż Dźwiny silny ogień artyleryjski. Front wołyński: Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego *Haller, pułk.*

Spisz i okręg czadecki zagrożone.

Delegacja polska wręczyła notę w tej sprawie.

(Od wł. korespondenta.)

Kraków, 27 września. Z Paryża donoszą „Głosu Narodu”, że komisja polsko-czeska, której poruczono wypracowanie projektu plebiscytu na Śląsku Cieszyńskim, Spiszu i Orawie, odrzuciła projekt polski, dotyczący włączenia okręgu czadeckiego do terytorium plebiscytowego. Co do Orawy komisja wyraża zastrzeżenie, że włączyła obszar plebiscytowy całego powiatu trzciańsko-namiestowski, natomiast na Szpiszu pozostała dla nas niemożliwa decyzja, gdyż według projektu komisji plebiscyt miałby się odbyć tylko w powiecie starowiejskim i w małej części po-

wiatu kieżmarskiego. Te postanowienia Cambona wywołały w delegacji polskiej silne wrażenie i niezadowolenie. W tej sprawie w dniu 17 bm. delegacja polska wręczyła konferencji pokojowej osobną notę, w której wykazała konieczność włączenia do terytorium plebiscytowego całego powiatu kieżmarskiego i starolubowelskiego. Bez tego plebiscyt byłby bezcelowy, nie obejmowałby bowiem całego obszaru spornego. Te dwa powiaty posiadają ludność niewątpliwie polską i tworzą wraz z Polską nie tylko całość etnograficzną, ale historyczną i gospodarczą.

Zasady plebiscytu w Cieszyńskim.

Za podstawę przyjęto propozycję czeską.

Morawska Ostrawa, 27-go września (PAT.) Nowe „Nowiny” dowiadują się ze źródła urzędowego, że w Paryżu przyjęto za podstawę plebiscytu na Śląsku Cieszyńskim propozycję czeską. W myśl tej propozycji usunie się demarkacyjną. Tem samym przestanie istnieć podział Śląska na 2 części administracyjne. W głosowaniu mieć będą tylko ci mieszkańcy, którzy już w sierpniu 1914 r. byli przynależni

do jednej z gmin Śląska Cieszyńskiego. Przed głosowaniem ustąpi ze Śląska Cieszyńskiego zarówno armia polska jak i czeska. Stanie się to w przeciągu 15 dni od ogłoszenia plebiscytu. — Ostateczne rozporządzenie o plebiscybie wydanym będzie dopiero wówczas, gdy będą ustalone warunki tego aktu. Głosowanie odbędzie się prawdopodobnie w ciągu 2 lub 3 miesięcy.

Polska przeżywa ciężkie chwile próby.

Tak oświadczył Paderewski w Paryżu.

Boharno, 24 września. (PAT.) Prezes ministerstwa Paderewski w rozmowie z przedstawicielem dziennika „Intrasigant” zaprzeczył, jakoby zerwał już ustąpić ze swego stanowiska. Dalej oświadczył, że obecne położenie Polski zwłaszcza pod względem gospodarczym jest bardzo ciężkie. Polska niema ani lokomotyw, ani węgla, ani surowców. Co do sprawy wojennej zależna jest od zagranicy. Choć Pol-

ska ma naftę i węgiel, nie może ich wywieźć z braku środków transportowych. Kurs zamienny wskutek wielkiego importu jest niedobry. Polska żyje w stanie prowizorium, które mieści w sobie wielkie niebezpieczeństwo, głównie niebezpieczeństwo bolszewizmu. Nie należy też zapominać, że Niemcy mogą wystawić przeciw Polsce 800,000 żołnierzy, a gdyby okazała się potrzeba 1 i 2 miliony.

ry, całego skomplikowanego organizmu państwa nie są, z bardzo nielicznymi wyjątkami, podatni asymilacji, czego dowodem jest przez kilka stuleci mieszkając w Polsce Polacy. Nie sposób zdobyć tylko na kukułcze uczucie i odwrócić się od niej — w Łodzi żyje liczny odłam polski pochodzenia niemieckiego. Przed ludnością tą przyszłość stawia dyplomat zasadniczy wybór: albo stać się synami ziemi, która dała im przysiągę i przyciągnęła do siebie, lub też nadal pozostać hakatyzm i utrwalac się w nienawiści do Polski.

W tymczasem na łamach tutejszej prasy niejednokrotnie coraz częściej przemycane są wiadomości do Polski tchnące artykuły, miast wskazywać drogę do dzieła spójni asymilacyjnej. Właściwie jeden organ, który rzekomo miał promować idee porozumienia, występuje teraz nie wyrażnie w sposób wrogi, natomiast wstrykiwano się spojrzenia w stronę żydów. Właściwie to ujawniło się zwłaszcza po zajęciu środowisk, kiedy to równie krzykliwie jak kiedyś opisywał, załamując ręce, rzekomo „pogrom” żydów. Ostatnio zaś umieszczony w „Przeglądzie” p. t. „Straflichter” tchnie tak samo niechęcią do Polski i tak przewrotne idee, że warto o tem chociaż słów kilka powiedzieć. Autor z hipokryzyjnym ubolewaniem się nad dolą żydów, przytem w ten sposób i niegodny sposób przejawia wyjątkowo konczy zaś swój elaborat, z patosem i waleńdym, nawoływaniem żydów do faktu, noszenia maski o-

błądy „gdyż tylko w ten sposób żyć można w wolnej Polsce”.

Wiemy, iż wielu z was, godni panowie, nosi obecnie maski, lecz często niezręczność wasza odsłania je i wówczas widzimy na waszych twarzach, niestety, tylko grymas nienawiści...

Budująca się Polska z wielu walczyć musi przeciwnościami, lecz żywotność narodu pokona je i ostatecznie z nich wyjdzie musi.

Jednym z najszkodliwszych czynników, utrudniających pracę, jest bezwzględnie bolszewicka agitacja, za pomocą której wrogowie chcieliby nas pokonać. O rządach bolszewickich oraz ich całej ohydzie informowaliśmy już nieraz czytelników. Ostatnio wygłoszony odczyt o terrorze bolszewickim przez wybitnego socjal-rewolucjonistę rosyjskiego, Kowalowa, rzuca nowe światło na tę sprawę. Krańcowo różne są nasze poglądy od tych, które wyznawał p. Kowalow.

Odczyt jego jest dla nas jednak znaczącym dowodem, że w istocie sam socjalizm przyszedł do zupełnej porażki. P. Kowalow odsłonił całą przerażającą groźbę rządów bolszewickich, a pod jego wyznaniem, iż Rosja jeszcze nie dorosła do socjalizmu i, że wrócić musi do monarchii, brzmiały wyraźne nuty kapitulacji. Mimo odpowiednie zabarwienie partyjne odczytu, mimo chęć zamaskowania odczucia przegranej, prelekcja każdemu nasuwała wniosek wyraźny i logiczny, że więc samo życie brutalnie obaliło iluzje utopii oraz fantasmagorii teoretycznych, że droga rewolucji i wszelkich gwałto-

Delegacja u Rattiego.

Warszawa, 27 września (PAT). Dnia 20-go b. m. o godzinie 4-ej po południu została przez nuncjusza Rattiego przyjęta delegacja, składająca się z 5 osób z parafji Inturki, Maiaty i Widzenniszki, ziemi wileńskiej. Delegacja złożyła memorandum w sprawie szkodliwej agitacji, prowadzonej w wyżej wymienionych parafjach przez księży litwinów i prosila o zastąpienie ich księżmi polakami. — Delegacji towarzyszył delegat straży kresowej.

Wymiana towarów.

Warszawa, 27 września (PAT). W związku ze spodziewanym wyjazdem do rządu Kończaka misji rządowej pod kierownictwem p. Targowskiego, Ministerstwo Przemysłu i Handlu podjęło sprawę wymiany towarów z Dalekim Wschodem. W sprawie powyższej odbędzie się 20-go b. m. w Ministerstwie specjalna narada z udziałem przedstawicieli przemysłu i handlu.

Przesyłki pieniędzy.

Warszawa, 27 września (PAT). Wobec pojawiających się w prasie polskiej coraz liczniejszych ogłoszeń różnych prywatnych banków amerykańskich, wzywających rodziny wychodźców amerykańskich do porozumienia się z emigrantami za ich pośrednictwem i kierowania tą samą drogą przesyłek pieniężnych do kraju, Ministerstwo pracy i opieki społecznej zwraca uwagę zainteresowanych, że w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej czynny już jest konsulat Rzeczypospolitej polskiej, który między innymi zajmuje się również w porozumieniu z pocztową kasową oszczędności przesyłką sum pieniężnych od uchodźców do kraju. Ten sposób przesyłania pieniędzy prócz absolutnej pewności, jaką gwarantuje państwo, posiada jeszcze bardzo ważną stronę dodatnią, mianowicie tańszość. Taryfa przesyłek wynosi bowiem od 20 do 100 dolarów 20 ct., za każde następne 50 dolarów 10 ct. W najbliższej przyszłości uruchomione będą inne konsulaty przewidywane na Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, oraz konsulaty w Ameryce Południowej, które również zajmą się pośrednictwem w przesyłaniu pieniędzy.

Informując niniejszem stały interesowane o akcji powyższej zainicjowanej przez rząd, Ministerstwo pracy i opieki społecznej ostrzega równocześnie przed wyzyskiem, którego ofiarami łatwo stać by się mogli uchodźcy, powierzając swoje oszczędności prywatnym pośrednikom.

Bolszewicy w Zytomierzu.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 27 września. „Przegląd Wieczny” donosi, iż bolszewicy ponownie zajęli Zytomierz.

Wnych przewrotów, realizowanych przez tych lub innych, czerwonych czy karmazynowych wywrotowców, jest drogą nie tylko fałszywą, lecz zbrodniczą i występą, że nie wolno dla ufudę swej rozpalonej głowy lub żądry kariery rzucać milionów ludzi w przepaść nędzy, głodu, walk bratobójczych oraz niedoli.

Socjalizm międzynarodowy, jako teoria pozabawiona pierwiastków wyższej, duchowej ideologii, jako kierunek nie tylko absurdayny oraz niekonsekwentny w swych ostatecznych celach i sposobach dążenia do nich, lecz zarazem jako ruch zbyt materialistyczny, zbyt apoteozujący egoizm klasowy, przeżyje się szybko i przeżył się musi.

Patriotyzm zaś opiera się na wrodzonych, odwiecznych w duszy ludzkiej pierwiastkach miłości, przywiązania i poświęcenia, jest jedną z organicznych wprost potrzeb natury człowieka — i dlatego wszędzie i zawsze on triumfował i triumfować będzie. Nie zaślepienie i nie szowinizm, lecz prawdziwa, szczerze odczuwana miłość ojczyzny — oto regulator życia społecznego i strychniczka walk klasowych. Dążeniem naszym, tych, którzy ideałom narodowym i dobru Ojczyzny chcą przedewszystkiem służyć, jest nie podporządkowanie jednej warstwy społeczeństwa drugiej, lecz harmonijne współżycie wszystkich, wprzęgniętych w rydwan wielkiej służby sprawie narodowej.

Plany reformy skarbowej Bilińskiego.

Ujednastajnienie podatków i waluty.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 27 września. — Mimo tajemnicy, jaką minister skarbu dr. Biliński otacza swe projekty reformy, udało się korespondentowi naszemu pozyskać pewne szczegóły w tej sprawie. Plany skarbowe minist. Bilińskiego idą w dwóch kierunkach — ujednastajnienia podatków na ca-

łym obszarze Rzeczypospolitej, i ośnośny projekt już został przez niego przedłożony, następnie zaś unifikacja waluty krajowej. Projekt w tej kwestji przedłożony będzie Radzie ministrów 1-go listopada.

Nieustępliwość chłopska tryumfuje.

Rozbiecie próby kompromisu w sprawie reformy rolnej.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 27 września. Wczoraj odbyło się u p. Stawczyka, naczelnika gł. urzędu ziemskiego narada między przedstawicielami właścicieli ziemskich oraz przedstawicielami chłopów. P. Stawczyk dążył do stworzenia porozumienia między obszarnikami a włościanstwem co do realizacji reformy rolnej. W tym celu opracował on projekt, który dążył do kompromisowego załatwienia tej kwestji. Mianowicie ustana-

wiał ów projekt minimum własności większej 100 hektarów, jako maximum 500 hekt. jako skalę dla własności drobnej, t. j. tych, którzy otrzymują ziemię z parcelacji od 25—40 hekt. Parcelacja może się odbywać bez przymusu, dopuszczalna jest parcelacja z wolnej ręki.

Przedstawiciele włościan, członkowie klubu „Wyzwolenia” zaprotesowali przeciw temu projektowi i układy się rozbiły.

Tajemnicze przygotowania niemieckie.

Sypanie okopów na Mazurach.

(Od niemieckiego korespondenta.)

Łomża, 27 września. Pomiedzy ludnością miejscowości nadgranicznych zapanował szalony niepokój, gdyż Niemcy obsadzają wojskiem regularnym całą granicę Prus Wschodnich.

Wzdłuż linii Grajewo — Elk sypią pospiesznie okopy.

Wszędzie słychać dzień i noc ćwiczebne strzały armatnie. Wczoraj w Kołmie słyszano cały dzień detonacje ciężkich dział.

Ludność powiatów nadgranicznych w Królestwie żyje obecnie pod strachem najazdu. Wśród mieszkańców wiosek zapanował paniczny popłoch. Zakupują oni zboże lub wysprzedają je za bezcen, bydło zaś wysyłają w głąb kraju, przygotowani do natchyniastowej ucieczki w razie najazdu niemców.

Bolszewicy przyznają się do klęski.

Konieczność oddania Charkowa, Jekaterynosławia i Carycyna.

Neuan, 28 września (PAT.) W Moskwie ogłoszono stan oblężenia, ponieważ rząd sowiecki obawia się akcji kawalerji Denikina w okolicy miasta. Jednocześnie wydał rząd sowieckich odezwę do ludności, w której tłumaczy konieczność odwrotu i wydania w ręce wroga Charkowa, Ostrowa, Jekaterynosławia i Carycyna. W odezwie powiedziano również, że ruch anty-

rewolucyjny wzmagają się w okolicy Naddońskiej. Pod koniec oznajmia rząd sowiecki w odezwie, że nie ma najmniejszych podstaw do obaw przed Denikinem, któremu rząd przygotowuje ten sam los, co Kołczakowi. Wszyscy robotnicy mają przyłożyć rękę do odparcia Denikina, a wówczas rozpocznie się prawidłowy kurs pociągów, a kominy fabryczne zaczną dymić.

Tyrol protestuje przeciw traktatowi.

Nauen, 27 września. (PAT.) Sejm tyrolski jednomyślnie uchwalił następującą rezolucję: Zgromadzenie ustawodawcze Tyrolu widzi w traktacie pokojowym, który wręcz sprzeciwia się zasadom Wilsona naruszenie praw Tyrolu, który to kraj mimo głosów całej ludności został podzielony. Zgromadzenie oświadcza, że nie spocz-

nie do chwili, w której część północna i część południowa, znów będą połączone. Zakłada on protest przeciw usiłowaniu przeszkodzenia przy pomocy § spisanych na papierze zjednoczeniu wszystkich prowincji niemieckich oraz uważa zakaz połączenia się z rzeszą niemiecką za zamach na wolność Tyrolu.

To złote rano dla grodu bawełnianego.

Warszawa, 27 września. (PAT.) W najbliższych dniach wyrusza na południowy Kaukaz delegacja przemysłowców włókniarskich w celu zakupu dla przemysłu włókniarskiego niezbędnych surowców bawełny i wełny. „Ekspedycję” organizuje firma „Zakup”, która na ten cel uzyskała od rządu kredyt w wysokości 150 milionów rubli carskich. Na czele firmy stoi dyrektor firmy „Zakup” pan Robert Geyer, oraz p. H. Fatterson. Biorą też udział delegacji przedstawiciele towarzystwa „Przewóz”, które ma zorganizować transport zakupionej bawełny pp. major Sokółowski i inż. Popielski.

Aresztowanie agitatorów bolszewickich.

Kraków, 27-go września. Onegdaj w Oświęcimiu aresztowano i przytransportowano do tu-

tokarza z Trzebini, lat 24 i Henryka Urmana, lat 25, którzy przez granicę węgierską dostali się do Polski i nie mogli wylegitymować się tutaj żadnymi dokumentami. Jak się w śledztwie okazało, Feliksiak i Urman wracali obecnie z Węgier, jako propagatorzy bolszewizmu w Polsce.

Podczas przewrotu na Węgrzech i panowania tam teroru bolszewickiego, Feliksiak i Urman byli członkami czerwonej gwardji. Jak sami zeznają, pobierali oni jako żołd miesięczny po 3000 koron.

Obu aresztowanych odstawiono do sądu.

Blizna bolszewików.

Paryż, 27 września (PAT.) Najwyższa rada ententy postanowiła wyszukać formułkę, według której dałaby się przeprowadzić blokada Rosji bolszewickiej. Uważano wezwać państwa, graniczące z Rosją, aby pilnowały nieprzekroczenia przez okręty linii blokady.

Początki rozkładu Rzeszy.

Ljon, 27 września. (PAT.) Prezes związku krajów nadreńskich, były niezawisły socjalista wystosował do premierów Anglii, Ameryki, Francji, Włoch i Belgji, jakoteż do prezydenta ligi narodów list, w którym powiada, że obecna i przyszła sytuacja polityczna i gospodarcza krajów nadreńskich powinna doprowadzić je do odłączenia się od Rzeszy niemieckiej.

Produkcja węgla zwiększa się.

Sosnowiec, 27 września. (PAT.) „Oberschlesischer Kurier” donosi: Biuro prasowe konsarza Hörzanga podaje do wiadomości, że produkcja węgla na G. Śląsku zwiększa się i wynosić będzie dziennie przeciętnie 95,000 ton, natomiast brak wagonów. Zamiast wymaganych 7,000 dostarcza się dziennie 3—4,000.

Wiedeń burzy się przeciw żydom.

Wiedeń, 27 września (PAT.) Z okazji świąt żydowskich rozszły się w Wiedniu pogłoski o zamierzonych pogromach żydowskich. W całym mieście rozdano pisma ulotne nawołujące do wyrzucenia żydów z Galicji. Staraniem niemieckich narodowców urządzono w ratuszu zebranie na którym domagali się wydalenia żydów galicyjskich. Po zebraniu uczestnicy zgromadzenia z groźnymi okrzykami przeciw żydom udali się do drugiego obwodu. Słagalista policja zagroziła drogę demonstrantom i rozproszyła ich.

Wojowniczość Włoch.

Wiedeń, 27 września. (PAT.) Z Lugano Izba ma zdecydować czy Włochy przyjąą propozycję Wilsona, aby Rjeka z okolicą bez plebiscytu została zamieniona na wolne państwo. W razie odmowy pozostaje tylko aneksja z perspektywą blokady Włoch przez Amerykę oraz wojną z Jugosławią. Rząd Nittiego jest przeciwko aneksji i postawi jedynie kwestję zamian. Porządek dzienny jaki rząd włoski zaznaczył uroczyste prawo Włoch do otrzymania gwarancji, że Rjeka zachowa charakter włoski.

Projekt Wilsona.

Wiedeń, 27 września. (PAT.) W. B. K. donosi w Mediolanie. Według „Corriere della Sera” otrzymał Clemenceau notę od Wilsona, będącą wznowieniem propozycji włoskiej delegacji pokojowej, na mocy której Rjeka ma być samodzielnym państwem, przyczem miałyby być zamienione plebiscyt. Propozycja Wilsona będzie przedstawiona izbie włoskiej.

Kursy.

Warszawa, 27 września (PAT.) Kurs dewiz państwowej centrali z dnia 27 września. Funt szterlingi 151, dolary 34, franki francuskie 4.15, franki szwajcarskie 6.59, belgijskie 4, liry 3.55, marki fińskie 1.70, leje rumuńskie 1.45, florany holenderskie 13, korony szwedzkie 8.5, norweskie 8, duńskie 7.50, korony austriacko-niemieckie 52.25, czeskie 90. Kurs przerachowania na korony 51.60.

W sprawie nadużycia w L. O. R. O.

c) W biurach Łódzkiej Okręgowej Rady Opiekunskiej dokonywana jest w dalszym ciągu rewizja ksiąg i dokumentów przez przybyłych z Warszawy z centralnego zarządu specjalistów. Niezależnie od małwersacji z darani amerykańskimi dla dzieci, ujawniono fałszywy zapis w księgach buchalteryjnych, przy pomocy którego zdefraudowano przez urzędników sumę 50,000 mk.

Dalsze sprawdzanie wykaże, czy suma ta została zdefraudowana jednorazowo, czy też przez tę pozycję pokryto poprzednie defraudacje.

Komitet Okręgowy Pomocy dla dzieci zbiera jaknajściśsze dane w celu ustalenia dokładnej ilości zdefraudowanych produktów żywnościowych.

Dochodzenia te i rewizje ksiąg nie tamują jednakże prawidłowego biegu działalności Rady Opiekunskiej, jak i Komitetu Pomocy dla dzieci.

KRONIKA.

Powołanie pracowników telefonów i telegrafistów.

Ministerjum wojny powołuje do obsługi wojsk wszystkich telegrafistów i telefonistów aż do 50 roku życia.

Wszyscy telegrafisci i telefoniści mają się zgłosić do oficera ewidencyjnego do dnia 4-go października w każdym powiecie. Osobistemu zgłoszeniu się nie podlegają stali pracownicy ministerjum poczt i telegrafów. Ci będą zarejestrowani na zasadzie spisów, podanych przez władze.

W Łodzi mają się stawić wszyscy — z wyjątkiem komisariatu 9 i 10 na ul. Sienkiewicza 2-5 parter, od 28 września do 4 października.

Echa z Łodzi dnia 17 bm.

Według wiadomości pochodzących z miarodajnych źródeł, na telegraficzne żądanie Dowód. O. G. gen. Olszewskiego, wydelegowano z szawy kapt. Korpusu sądowego dr. Garbuskiego, wojskowego sędziego śledczego, dla przeprowadzenia śledztwa z ramienia władz wojewych w sprawie zająć 17 bm.

Kapitan doktor Garbusiński między innymi dokonał szczegółowych oględzin oraz zdjęć fotograficznych miejsc wypadków 17 bm.

Z komitetu doraźnej pomocy dla Górnoślązaków.

c) Na piątkowym posiedzeniu Komitetu Wykonawczego zdawali sprawozdanie pp. Chwalbiński i Cianciara ze swego pobytu w Sosnowcu.

Po dłuższej dyskusji uchwalono po uprzednim porozumieniu się z Komisarjatem za zabraną w Łodzi gotówkę kupować bieliznę, buty, ubrania i podręczniki szkolne, powołując specjalną ku temu komisję, złożoną z pp. Pytlańskiego, Kieszowskiego i Cianciary.

Po wysłuchaniu sprawozdania z dotychczasowej działalności opiekuńczej nad przybywającymi w Łodzi Górnoślązakami postanowiono zorganizować jednego z nauczycieli, któryby przez parę godzin tygodniowo odbywał pogadanki z uchodźcami a w niedzielę i święta odbywał z nimi wycieczki w mieście i poza miastem.

Harcerstwo.

Dnia 5 października br. o godz. 10-ej rano odbędzie się w sali kurów pedagogicznych

(Dzielnia 44) miesięczne zebranie nauczycielstwa, poświęcone harcerstwu.

O godz. 4 po poł. tegoż dnia i w tym lokalu zebranie organizacyjne patronatu, połączone z referatem naczelnika harcerstwa na Rusi d-ha Sedlaczka. Pożądany udział wszystkich warstw społecznych.

Z Rady miejskiej.

Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się we wtorek, dnia 30 września 1919 r., o g. 6 po poł. w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ul. Średniej Nr. 14.

Ofiara na Górnoślązaków.

Urzednicy, oficerowie i żołnierze Dow. Wojsk. Automobilowych w celu uczczenia imienia pułk. Wacława Richtera, złożyli w naszej redakcji na rzecz Górnośląska 808 mk. 45 fenigów.

Ostatnia postuga.

c) Wczoraj, liczne grono inteligencji miejscowej oddało hołd i ostatnią posługę zmarłemu przedwcześnie popularnemu w Łodzi chirurgowi, ś. p. d-rowskiemu Kruschemu.

O godzinie pierwszej po południu kondukt pogrzebowy wyruszył z kościoła ewangelickiego Sw. Jana, poprzedzany przez delegację straży ogniolowych miejscowych i okolicznych z wieńcami i spowitymi krepą, sztandarami oraz orkiestrą na czele.

Na cmentarzu, nad trumną zmarłego — po śpiewie religijnym chóru kościoła Sw. Jana, żegnał zmarłego pastor Angerstein, który w mowie swej zaznaczył, iż zmarły lekarz pochodził z rodziny pastorskiej i że wszędzie i zawsze akcentował swe pochodzenie polskie, patriotyzm i przywiązanie do kraju.

Kolejno przemawiali: imieniem Towarzystwa lekarskiego — dr. Sterlitz, imieniem zarządu miasta — dr. Koziołkiewicz, imieniem Rady związków zawodowych — delegat tychże związków, oraz kilku innych mówców.

Po śpiewach chóru, trumnę opuszczono do grobu rodzinnego na wieczny spoczynek.

Komunikaty.

Wielka Zabawa Ogrodowa.

Dnia 28 września r. b. w niedzielę Tow. muz. śpiew. imienia Jg. Paderewskiego urządza „Wielką Zabawę Ogrodową” w Langówku przystanek Rado-

goczek, na program której złożą się — orkiestra, fantowa loteria, confetti, tańce, strzelanie do celu etc.

Na miejscu bufet. Uwaga: Pewen dochód Towarzystwo przeznacza na Górny Śląsk.

Nabożeństwo.

Jutro, tj. w poniedziałek, odbędzie się nabożeństwo z rozpoczęcia pracy Kobiet Polskich o godzinie 9 i pół rano, na które zapraszamy wszystkie członkinie, ażeby przybyły do lokalu przy ul. Przejazd nr. 12 o godz. 9 rano, celem pójścia do kościoła wspólnie z pp. Janiecowa i Kaczorowska.

Więści z Górnośląska.

Niemcom giną armaty i karabiny. — Znęcają się nad Polakami. — Dezercja najemników „Grenzschutzu”.

W Załężu pod Katowicami w nocy z czwartku na piątek w ogrodzie p. Bugli zaginęły 4-ry działka, które były własnością Niemców i zostały postawione tam przeciw powstańcom. Kto je wywiózł, niewiadomo.

Z piątku na sobotę z nowych koszar zniknęło trzysta niemieckich karabinów. Mimo skrupulatnego przeszukiwania okolicznych domów, na ślady nie natrafiono.

Okropnym dniem dla braci Ślązaków był dzień 8 września. W dniu tym „grenzschutz” w powiecie lublińskim dokonał szeregu rewizji, podczas których znęcał się w ohydny sposób nad Polakami. W Woźnikach aresztowano wychodzący z kościoła orszak ślubny. W Czarnym Lesie przyaresztowano znaną działaczkę p. Niegolewską, którą żołdacy wywieźli w niewiadomym kierunku; mąż jej, p. Kazimierz Niegolewski, brat ś. p. pośła d-ra Felicjana Niegolewskiego, już od kilku miesięcy zbiedz musiał do Kom-gresówki, gdyż Niemcy wyznaczili nagrodę za jego głowę. Powstańcom polskiemu, Edwardowi Jasińskiemu, wylupiono oczy. Twarz zamordowanego powstańca przedstawia jedną krwawą maskę. Wprost straszne, nieludzkie! Aresztowanych Polaków zwierzęta w pikethaubach katują w sposób dotychczas niepraktykowany przez tych wyrefinowanych zbrodniarzy.

Wielu Niemców z „grenzschutzu” opuszcza szeregi, nie chcąc narażać swego życia oraz z braku żywności. Ochotnicy służą w szeregach z dwutygodniowym wypowiedzeniem, łatwo więc mogą szeregi opuścić.

Ty chłopie płac.

Wypada uczcić nam Jowisza,
Wielką świątynie jemu wzniesić,
Gdzie by gościli: wieczna cisza,
Kadzidła wonne, święta cześć.
Marmur okryje ściany szeregi,
Zdrój srebrny wpłynie w złotą kadź,
W chmurach utoną kopuły brzegi...
Więc chłopie nato płac!

Już dzieło sztuki jest gotowe
I wprawia w podziw cały świat.
Wnet wielki kapłan powie mowę,
Na którą zjedzie paniąt kwiat.

— „Jowisz potężny koł bóle,
Może uczynić wielki cud!”...
Ławy zasiadą w chramie króle,
Ty chłopie stań u wrót!...

Wypada, aby naród wielki
Posiadł stolicę — cudo sztuk —
A w niej świątynie Zbawicieli
I duży tryumfalny łuk!
Bogate mosty, zamki, wieże,
Bo gród ten kraju twego mać,
Ty go ukończaj musisz szczerze,
Więc chłopie na to płac!

Chcesz, by twa ziemia blaskiem lśniła,
Musisz utrzymać wojska rój;
Na nim polega kraju siła
I twoja przyszłość, „prestige” twój.
Daj na mundury, karabiny...
Z bronzu armaty trzeba lać...
Ojczyzna patrzy na twe czyny,
Więc chłopie chętnie płac.

W morzu twa przyszłość, handlu wzrosty,
W morzach zatapia rybak sieć.
By posiąć morza, sposób prosty:
Trzeba okręty własne mieć.
Próżno narzekasz, kmieciu miły,
Ze nie dla ciebie rybna sadź!
Kraj na twe mocne liczy żyły —
Więc, dalej, chłopie płac.

Król twój, ten władca i dobrodziej,
Łaski dla ciebie — chłopie — śle
To też go w złotą togę odziej,
I nie myśl o nim nigdy źle.

Masz mu dostarczyć dużo jada,
Malin garnuszek, przasny miód;
Bacz, by persona ta nie spadła,
By ją nie dosięgł głód!

Kto ma trzewiki złotolite,
Sliczną królowę, w domu ład
I strojną w jedwab książąt święte,
Ten po magnacku mieszać rad!
Zamek królowi malowany
Jako podarek kmiecy dać,
Nie wejdzie tam but podkowany...
Lecz chłopie na tyn płac!

Sprawiedliwości gmach z kamienia
Rozsiadł się koło zamku tuż.
Ogród prastary go ocenia,
Strzegąc od skutku strasznych burz.
Barwne plafony zdobią sale,
Rękę artysty wszędzie znać.
Patrz tam chłop z księciem w „kryminale”.
Więc na sąd, chłopie, płac.

Masz w mieście zamki, kazamaty,
Zato u siebie topiel w bród.
Wież grzęźnie w błocie, brak oświaty,
W izbie zaś wilgoć, dym i chłód.

Dostałeś wolność na papierze,
Możesz na słońcu kark swój grzać,
— dać jak bydle, spać jak zwierze...
Więc chłopie hojnie płac!

Król jeden kichnie, kichnie drugi;
Powód obrazy strasznej już.
Wnet każdy wzywa swoje sługi:
Miljon, lub pięć milionów dusz!
Ty kmieciu, jako patriota,
Wiedziesz swych synów; wiedziesz bracie
Niesiesz swe życie, kiesę złota —
Wojna, więc chłopie płac.

Przed bitwą robisz nadzieje,
Chcą istny tobie stworzyć raj.
Rząd za cię zbierze — nie zasieje —
A twoje zboże weźmie kraj.
W zamian otrzymasz nagie chaty,
Masz bez cła zbierać z marchwi nac,
Będziesz, jak każdy żyd bogaty...
Jeno krwią, chłopie, płac.

Celle 20.4.1915.
Lecz „przyszła kreska na Matyska”
Poprawił się nasz chłopski los!
Garnek banknotów, „srybła” miska,
Nabyty złotem mocno trzos!

Ty tam strajkujesz bracie miły;
Tobie się śni wciąż lekki stan;
W dłoń pistolecik — ducha zgniły —
Chcesz dobrze żyć, jak bytu pan.
Nie w strajkach, ani w wiecach siła;
Trza pracy ciężki pług nam pchać.
Ziarno nadtechtę, brukiew zgniła:
Mieszczuchowi za to płac!

Łódź, 5.6.1919.

W. Cz.

Dookoła misji Samuela.

Prasa angielska oburza się na nietakt władz.

Z okazji wysłania do Polski angielskiej misji w sprawie pogromów, pod wodzą żyda Samuela, słynny pisarz angielski, G. K. Chesterson we wstępnym artykule jednego z pływających czasopism („The New Witness”) tak charakteryzuje p. Samuela i żydowską akcję antypolską:

„Sir Stuart Samuels jest zwykłym żydowskim bankierem, członkiem rozrodzonej lichwiarskiej rodziny starych Samueli Liverpoolskich, właścicieli lombardów, prawdopodobnie nielepszych i niegorszych od setek im podobnych, rojących się w Withechapel.

Nie mamy nic przeciw temu, by Sir Stuart Samuels udawał się jako naczelnik żydowskiej misji do badania sprawy pogromów w Polsce, naturalnie, o ile byłoby to czynionem z należnym szacunkiem dla narodowej godności Polski. W każdym razie uniknąć trzeba absurdu wysłania jednej ze stron interesowanych w kostiumie Anglika.

Co zaś do owych rzekomych gwałtów antysemitycznych, mamy jedną jedyną rzecz do nadmienienia, a mianowicie, że całe poruszenie opinii z tego powodu, opartem jest po prostu na hypokryzji. Rzeczywistość dowodzi, że Polacy nie tylko nie prześladowali żydów więcej, niż inne europejskie narody, zamieszkujące Wschód, ale przeciwnie, prześladowań w Polsce jest bezwątpienia znacznie mniej. Polacy mogą być antysemitami, bo wyraz ten rozmaicie interpretować można, mogą być czasem antysemitami niesprawiedliwymi, jak bywa tłum każdy wogule wszędzie. Żydzi mogą być nielubiani tak dobrze w Warszawie, jak i w Whitechapel, ale podsuwanie myśli, że formy niechęci, niemożliwe do obrony, są charakterystycznymi w Polsce, jest kłamstwem. Polska jedna jest wskazywana jako najwięcej winna, podczas gdy w rzeczy samej jest nią najmniej — a dzieje się to dlatego, iż obecnie istnieje polityka, starająca się przeszkadzać, by Polska nie stała się wielkim państwem, wielkim sprzymierzeńcem Anglii. Wrogowie jej wiedzą, iż większość innych państw na Wschodzie Europy ma charakter przemijający, a istnienie niektórych z nich jest wprost sztucznym. Państwa te mogą mordować żydów, ale zwycięzcami ich nie będą. Nie przeciwstawiają żydom logicznej polityki, która byłaby nie żydowska, ale chrześcijańska. Uczynić to właśnie mogą Polacy, więc ich wrogowie spiskują na lądzie i morzu, aby im w tem przeszkodzić.

Zastrzegamy się stanowczo przeciw robieniu z tej sprawy żartu na temat żydów lub tych, co żydów nie lubią. Interesujemy się nie żydami, lecz Polakami, najważniejszym narodem nowej Europy.

Jeśli obrazimy Polaków przez wysłanie do Polski śmiertelnych ich wrogów w roli sędziów, stracimy naszych jedynych przyjaciół, jakich posiadamy w Europie Wschodniej. Poprzez całe kolosalne bagno kosmopolitycznego chaosu na wschodzie wiedzie tylko jeden pomost — a tu słyszymy, jak szczury podgryzają go.

Z Wielkopolski.

Walka z drożyzną. — Sprzedawczyki. — Głizarność.

Dzienniki poznańskie zamieściły w ostatnich dniach odezwę, podpisaną przez zarządy wszystkich filij Zjednoczenia zawodowego Polskiego i zarząd Towarzystwa Pracodawców, w której pracujący lud domaga się niżki arykałów żywnościowych i zapowiada, że o tę zasadę walczyć będzie wszelkimi siłami, jednak przedewszystkiem chce złożyć ofiarę z własnego „ja” i — pomimo zwiększonej drożyzny — nie podwyższać cen za robociznę, uważając tę metodę za najlepszą na drodze zwalczania drożyzny.

Prezydent Urzędu Osadniczego w Poznaniu — dr. Karasiewicz zapowiedział publicznie w pismach, że fakta sprzedaży własności ziemskiej w obce ręce, ogłaszać będzie publicznie i piętnować nazwiska sprzedawczyków. (A u nas?! Red.)

Wydana przez Komisję wykonawczą zjed. związków rzemieślniczych i robotniczych — odezwa zapowiada utworzenie własnych konsumów, w celu walki z paskarstwem i lichwą.

Na ulicach Poznania daje się słyszeć wciąż jeszcze gdzieś język niemiecki, zwłaszcza kolporterzy gazet niemieckich zalecają głośno ich tytuły. Dzienniki występują ostro przeciw tolerowaniu takiego stanu rzeczy i domagają się od Dyrekcji Policji wydania odpowiedniego zakazu.

Jak obecnie wygląda Gdańsk.

Pod tym tytułem podają pisma poznańskie następujące informacje o Gdańsku:

Rządy w „wolnym mieście Gdańsku” pełni Rada miejska, narazie jednak urzędują jeszcze dawne władze niemieckie w charakterze pośredników między rządem berlińskim a gdańską Radą. W „wolnym mieście” są jeszcze również wojska niemieckie, choć w zmniejszonej ilości. Według twierdzenia „Danziger Neueste Nachrichten” wojska te będą aż do chwili ratyfikacji traktatu pokojowego. Ze strony koalicji działała do 7 bm. misja amerykańska, od tygodnia zaś angielska.

Zadaniem tej misji jest przestrzeganie interesów sprzymierzonych. Rząd polski reprezentuje jego delegat p. Jałowiecki, któremu podlega Wydział aprowizacji i transportów oraz admirał Borowski, kierujący sprawami portów i nawigacji. Byłą poznańską naczelną Radę ludową zastępuje dr. Wybicki. W porcie gdańskim znajdują się pancerniki amerykańskie i francuskie.

Stan ten jest więc stadium przejściowym do nowych stosunków, jakie powstaną w najbliższym czasie. W Gdańsku i okolicy dokonuje się likwidacja dawnych rządów niemieckich, bankructwo autorytetu niemieckiej władzy i siły państwowej i narodowej, a zwolna, zarówno w stosunkach prawno-politycznych, jak i psychicznych, toruje sobie drogę prestige koalicji i Polski. Czują to zarówno Niemcy jako i Po-

SZKOŁA KOEDUKACYJNA

Marji WESOŁEK ul. Piotrkowska № 84

przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7 i gruntownie przysposabia do szkół średnich. Przy szkole wzorowo urządzone ZAKŁAD FRYZJERSKI z ogrodem dla dzieci od lat 4-let. Zapisy i informacje w godzinach szkolnych, 223001

lacy miejscowi. Wśród Niemców jedni — i tych jest chyba większość — ciągną wyraźnie ku Polsce, tej szczęśliwej krainie, która wolną będzie od przygniatających Niemcy długów państwowych i która kroczy po stronie zwycięzców — inni, głównie b. urzędnicy i junkrzy, ciskają się w nienawiści i poczuciu własnej bezsilności, niekiedy zaś z Niemców zarówno z Gdańska, jak i powiatu kartuskiego i wejherowskiego wyspryskują się i wyjeżdżają „nach Heimat zurück”.

Inny zupełnie duch panuje wśród Polaków gdańskich. Choć niezadowoleni z tego, że nie przyłączono w zupełności do Polski — czują jednak, że przygniatający ich kamień pruski zdjęty „mocarnej Hanzy stary lew” — Gdańsk w przededniu potęgi i rozwoju, który go rozzerwie i na wieki zwiąże z macierzą — Polską. Kościoły polskie przepełnione — po nabożeństwie ludność z głębokim przejęciem, na kolnach śpiewa pieśń błagania i wiary: „Ojczyznę wolność racz nam zwrócić Panie!” — W kościołach polskich roi się od szerokich planów, powstają towarzystwa handlowe polskie, jak „Bałtycko-polskie Towarzystwo transportowe”, pisma polskie, jak „Gazeta Gdańska” i „Dziennik Gdański” są rozchwytywane, wiadomości z Głównego Biura Polskiego wyczekiwane, wszelki objaw, naruszający uczucie polskich ostro piętnowany.

Ameryka i Francja.

Komisja senatu przyjęła sprawozdanie w sprawie układu między Francją a Ameryką i oświadczyła, że układ taki nie sprzeciwia się postanowieniom konstytucji amerykańskiej. Senat odeśle sprawę jeszcze raz do komisji spraw zagranicznych. Uchodzi jednak za rzecz pewną, że komisja nie weźmie tej sprawy pod obrat przed ratyfikacją traktatu pokojowego.

Galanterję męską i damską

koszule męskie i krawaty

== == poleca == ==

Wł. Janiszewska Przejazd 16

Sklep bogato zaopatrzony. Ceny przystępne.

Popierajmy handel polski!

ROLNICY!

2257 1

Jedynym najskuteczniejszym i najtańszym nawozem sztucznym jest na wszelkie rośliny

„NITRAGINA”

d-ra Sł. Krzyżankiewicza z Poznania,

zastosowanie której, daje nadzwyczajne rezultaty. Skutecznie działa, jak przed zasiewem tak i po zasiewie. Otrzymać można: w Wydziale Handl. Sejmików Al. Kościuszki 14, pokój 69; w składnicy W. H. S. przy Dworcu Kaliskim, w Skł. W. H. S. „Monopol” Rokiścińska, oraz w oddziałach składnic zbożowych: Strykowie, Rogowie, Pabjanicach, Koluszkach, Brzezcinach, Żgierz, Ujeździe, Aleksandrowie i Konstantynowie.

OGŁOSZENIE.

Z rozporządzenia Ministerstwa Apropowizacji karta żywnościowa okresu 112-go, rozpoczynającego się w poniedziałek, dnia 29 b. m. uprawniać będzie do nabycia

6 funtów chleba żytniego
i 2 funtów mąki pyłkowej
pochodzenia amerykańskiego.

O terminie rozpoczęcia realizacji karty okresu 112-go nastąpi oddzielne ogłoszenie.

2071 1

Łódź, dnia 28 września 1919 r.

MAGISTRAT

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

ODEON

Tylko jeszcze 2 dni!
Najnowszy dramat duńskiej firmy „NORDISK“ p. t.

ODEON

GUWERNANTKA

z przepiękną duńską gwiazdą kinematograficzną 2261-1

Karen Sandberg

w roli głównej.

Początek przedst. o 3. g.

CASINO

Z powodu olbrzymiego powodzenia, spro-
longowany tylko jeszcze na 2 dni!
Przepiękny dramat korsykański w 6 aktach, p. t.

CASINO

VENDETTA! (Zemsta krwi)

Pierwsze dzieło kine-
matograficzne, w którym

Pola Negri

2263 1
błysnęła całą pełnią swego talentu
Początek przedstawień o 3 g.

Polski Dom Handlowo-Komisowy L. DRUTOWSKI i S-ka

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 90.

Polecamy w wielkim wyborze!

Obuwie: damskie, męskie i dziecięce.	Towary włókniste: na suknie i ubrania.	Towary białe: madapolamy, zefiry, batysty, satyny, chustki do nosa, ręczniki, obrusy i t. d.
Gotowe ubrania: palta damskie i męskie, swetry wełniane, palta gumowe.	Czapki: maciejówki i dziecięce.	Galanteria różne artykuły jak: pończochy, skarpetki, szelki, trykotaże, kołnierze i t. d.
Bielizna damska, męska i sto- łowa; kany na łóżka.	Chustki i płedy podróżne.	Fartuchy szkolne i domowe.
KARDBYNKI, HERBATE I KAWĘ.	OKAZYJNE PRZEDMIOTY.	Walizy. Kosmetyka: mydło toaletowe, krajowe i zagraniczne, puder, szczoteczki do zębów, pasta, odol i t. d.

Przyjmujemy wszelkiego rodzaju towary do komisowej sprzedaży na najdogodniejszych warunkach.

Ceny najniższe!! 2252 1 **Hurt i detal.**

Dla pp. Cukierników i Restauratorów
piękne Drzewka Latorowe
poleca zakład Ogrodniczy L. KOŁACZKOWSKIEGO
Piotrkowska 83. 1389n0

Nowo utworzony Zakład Zegarmistrzowski
przy ul. Nawrot № 4 Jana Chmiela

Przyjmuje do reperacji zegary, zegarki, antyki wszelkiego
rodzaju. Wykonywanie precyzyjne na ściśle oznaczony czas.
Owocnie posiadamy wszelką biżuterję ze złota i srebra
o cenach możliwie najtańszych. 2239 3

konny MOTOR naftowy „PERKUN”

precyzyjnie wykonany, w doskonałym stanie do sprzedania
Szkoła Rzemiosł, ul. Wodna № 34. 2200n1

BIELIZNA,
KRAWATY,
REKAWICZKI,
POŃCZOCHY,
M. Kołodziejewski
i ANDRZEJA S.

Państwowa Szkoła Zawodowa dla dziewcząt

zawiadamia o przeniesieniu kancelarii swojej z dniem
1-szym paźdz. do lokalu szkoły przy
ul. Wólczańskiej 154. Zapisy trwać będą do
8-go paźdz. w godz. od 3 — 5 po południu. 2244 1

Handlowo-Przemysłowe

Towarz. Wzajemnego Kredytu w Łodzi
ulica Moniuszki Nr. 10 (Pasaż Majera)
zawiadamia swych członków, że

NADZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

odbędzie się w II terminie we wtorek d. 30 września r. b.
o g. 6 po południu w lokalu Stowarzyszenia Handlowców
Polskich, Piotrkowska № 108 (I piętro). ZARZĄD.

Dyrekcja Koncertów Alfreda Straucha.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna. Dyrektor BRONISŁAW SZULC

z udziałem wybitnych solistów i zaproszonych dyrygentów:

Zdzisława Birnbauma, Emila Młynarskiego, Ludomira Różyckiego i innych

Inauguracja Sezonu 1919-20 w Sali Koncertowej. Pierwszy koncert odbędzie się 6 października r.b. o g. 8.15 w

Solista ARNOLD FÖLDESZ

SLYNNY WIOŁONCZELISTA.

Dyrekcja koncertów ogłasza niniejszym **abonament** na pierwszy cykl wielkich koncertów symfonicznych **SKŁADAJĄCY SIĘ z sześciu koncertów**

Dni koncertowe oraz soliści pierwszego cyklu: **Poniedziałek, dnia 6 października — I Koncert Solista Arnold Földesz (wiolonczela).** — **Poniedziałek, dnia 13 października — II Koncert Solistka Prof. Irena Dubiska (skrzypce).** — **Poniedziałek, dnia 20 października — III Koncert Solista Juliusz Thormberg (skrzypce).** — **Poniedziałek, dnia 27 października — IV Koncert Solista Maurycy Rosenthal (fortepian).** — **Poniedziałek, dnia 3 listopada — V Koncert Solista Seweryn Eisenberger (fortepian).** — **Poniedziałek, dnia 10 listopada — IV Koncert Solistka Erika Morini (fenomenalna skrzypaczka).**

Oprócz wyżej wymienionych, zaangażowani zostali następujący soliści: **Eugeniusz D'Albert, Willy Backhaus, Willy Burmester, Berta Crawford, Ignacy Długas, Zbigniew Drzewiecki, Ignacy Frydman, Ibolyka Gyarfás, Stanisław Gruszczyński, Bronisław Huberman, Henryk Melcer, Józef Mann, Marja Mokrzycka, Henri Marteau, Robert Perutz, Egon Petri, Erna Rubinstein, Józef Schwartz (Pianista), Józef Słowicki, Józef Smidowicz, Tosi Spiwakowski, Józef Schwartz (Spiewak), Franciszek Veosz.** — **Ścisłe daty wspomnianych koncertów będą ogłoszone w listopadzie r. b.**

Z dzieł orkiestrowych, niegranych jeszcze w Łodzi, wystawione będą: **Symfonia Paderewskiego, Nostrowskiego „Od wiosny do wiosny”, Stojowskiego Symfonia D-moll, Brahmsa pierwsza C moll, Skryabin 1-sza, Sibeliusa 1-sza i IV-ta, Warjacje Symfoniczne Elgara, V Symfonia Brucknera, Poezmy symfoniczne Skrybina „Ekstaza”, Straussa R. „Tako rzecze Zarathustra” i „Sowizdrzał”, Debussy Populanie Fauna, Bagrynowski Suita Symfoniczna i inne.**

Ceny miejsc		Ceny miejsc		Ceny miejsc		Kupon do łoża parterowej mk. 12.00 Kupon do łoża balkonowej mk. 10.00 Balkon 6.00 Wejście 5.00 Galerja 3.50
na pierwszy cykl łącznie z podatkiem		na wszystkie pięć cykli (30 koncertów) łącznie z podatkiem		na każdy koncert oddzielnie łącznie z podatkiem		
Rząd 1—2 mk.	90.00	Rząd . . . 1—2 mk.	350.00	Rząd 1—2 mk.	16.50	Sprzedaż biletów rozpoczyna się dziś od godziny 10 rano.
" 5—6 mk.	81.90	" 3, 4, 5, 6, 7, 8 mk.	300.00	" 3—4 mk.	15.00	
" 7—8 mk.	73.65			" 5—6 mk.	15.50	
" 9—10 mk.	65.50			" 7—8 mk.	12.00	
" 11—12 mk.	57.30			" 9—10 mk.	10.50	
" 13—14 mk.	49.10			" 11—12 mk.	9.00	
" 15—16 mk.	40.00			" 13—14 mk.	7.50	
				" 15—16 mk.	6.50	
				" 17—18 mk.	6.50	

Niezależnie od koncertów symfonicz. odbywać się będą co niedzielę **Koncerty popołudn.**

„MARGOT”

64. Piotrkowska 64.

Ostatni Tydzień

WYPRZEDAŻY SEZONOWEJ!

Plaszcze jedw.	od M. 290.—
Suknie etamin.	150.—
Bluzki bat.	28.—
Bluzki etamin.	55.—
HALKI bat., morowe i jedw. w wielkim wyborze!	od M. 13.—
Staniczki haft.	65.—
BIELIŻNA DAMSKA garnitur	65.—

Nowo wprowadzony artykuł:

FARTUCHY gospod. i luksus. od M. 12.—

Sweatry włóczkowe
w 24 pięknych kolorach!

Wielki wybór pończoch damsk.

Pierwszorządny Krawiec Wojskowy
SZ. WEKSLER, Piotrkowska 32
ma na składzie wielki wybór towarów dla wojska oraz gotowych bekiesz na futrze. Ceny przystępne. 2059 nw 2

Do wynajęcia
SKLEP W GRAND-HOTELU

przy głównym wejściu. 2256—1

5 ⁹⁰	KREPON BATYST od SUROWKA łok.
	MADAPOLAM PŁÓCIENKA FLANELA od 8 ⁷⁵ lok.
9 ⁵⁰	Polskie Płótno Sylezja od Madapolam 1 łok.
	Polskie Prima od 10 ⁵⁰ lok.
23	MAJTKI BLUZKI od HALKI łok.
	Bluzki markiz. Koszule Ubranka od 28 łok.
42	Żakieta Koszule męsk. od Kalesony płóc łok.

w wyprzedaży
w Magazynie
Moskiewskim
44 PIOTRKOWSKA 44

Śłuchajcie rady starego farbiarza!
Jeżeli chcesz farbować i odzyskać prawdziwy kolor
żądać tylko Farbę

„Łabędź”

Firmy T-wa Farbiarskiego
Cena 1 dużego proszku 1 mar.
Żądajcie wszędzie.
Skład fabryczny Potuliniowa Nr. 24

Pierwsza Szkoła Rękodzielnicza dla Kobiet
A. Krowickiej i L. Jasińskiego
dawniej ul. Karola 16
przeniesiona została na ul. Zarzewską Nr 19, I piętro
Z najobszerniejszym programem wszystkich robót kobiecych i rzemieślniczych. Nagrodzona wielkim złotym medalem. — Szkoła wydaje Świąteczną Pustkę. Początek lekcji 1 października. Zapisy codziennie od 5—8

DRZEWO

Wydział Przemysłowo-Handlowy Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją wzywa wszystkich właścicieli składów drzewnych w obrębie miasta Łodzi do stawiania się w biurze Wydziału Pusta 13, I piętro w poniedziałek dnia 29 bm. w godz. 10-11 r. do 1-ej po poł. wraz z patentami celem rejestracji.

2262—1 **Urząd Walki z Lichwą i Spekul. w Łodzi.**

BROWAR

GUSTAWA KEILICHA

Kości, Orła 35
Telefon 35

polowa piwa
ze swej doborci

kamarytka
północnie
miejscowości

w anilakach, białkach i sytonach.

Kursy Buchalteryjne

Henryka Lublaskiego.
WYKŁADANE SĄ PRZEDMIOTY:
buchalterja, korespondencja, rachunki handlowe, stenografia, pisanie na maszynaach różnych systemów, oraz poprawianie charakteru pisma. Ukończenie kursów upoważnia do objęcia posady biurowej. Zapisy przyjmuje kancelarja Kursów Piotrkowska 79. 2159 n2

Fabryka Lemoniady B. FICE

St. Zarzevska 87.
Fabryka czynna — przyjmuje obstatunki i rozsył lemoniade po mieście. 2023

Maszyny stolarskie jak:
Heblarka 500 m. m.
Pila taśmowa (Bandsäge) 900 m.m.
okrągła (Kreissäge)
Heblarki (Absichtsmaszyay) 400 i 160 m.m.
KŁADNIAMI w bardzo dobrym stanie DO SPRZEDANIA Karolewska 41, przy kaliskim dworcu. 2206 1

Szkola Gospodarcza
Domowa w Łodzi
otwarta będzie 15 października. Zapisy i bliższe informacje w kancelarji szkoły Sienkiewicza 38 m. 3, codziennie od 4-6-aj. 2214 1

BIURO TECHNICZNE
Jan Szopiński i Ska
::: Łódź, Cegielniana 85 :::
poleca jako specjalność: KOLEJKI wążkotorowe, przemysłowe. POMPY parowe do zasilania kotłów, artykuły TECHNICZNE i BUDOWLANE.
1934 2

Krycie, reperacje i smołowanie
Dachów pałacych
solidnie przedsiębiorstwo robót dekarckich i sztalowych
Jan Maciński
Łódź, Senatorska 18,
(róg Słowiańskiej)

Do sprzedania:
1 lokomobila parowa o sile 14-16 koni
1 lokomobila na ropę o sile 7 koni.
Blizsze wiadomości w fabryce motorów H. Wagnera, przy ul. Kilińskiego 106. 2200 2

Bez konkurencji!
Zółówki
1937 1
męskie od Mk. 15.—
damskie " 8.—
oraz całe skóry
krzyże, boki, odpady
i t. p. poleca
Sprzedaj Skór Bernard Bergman, Piotrkowska 44

Kawaler inteligentny
posiada pewnego przedsiębiorstwa przemysłowego pragnie poznać w celu matrymonialnym panne inteligentną z dobrego domu, z posagiem gotówki, dla powiększenia przedsiębiorstwa. Dyskrecja. Poważnie traktujące zechcą składać oferty Administracji „Rozwoju” pod lit. „B. Cz.”. 2208 1

EBLE
wesołego rodzaju w dużym wyborze poleca za składkę 2214 1
Piotrkowska 147. 2124 15

Licytacje przymusowe.

We wtorek, dnia 30 września 1919 roku, odbędą się następujące licytacje za gotówkę:

Między godz. 10 rano — 4 po poł.

Przy ulicy	Meble
Cymara 29	Meble
Kelma 30	Szafa
Krótkiej 15 (Bałuty)	Szafa
Ładewnickiej 38	Meble
Franciszkańskiej 29	Szafa
" 53	Meble
Aleksandrowskiej 2	Urządzenie sklepowe
" 5	Meble
" 11	Meble
Drewnowskiej 30	Szafa i futro
Zgierskiej 74	Meble
Nowomiejskiej 15	"
Północnej 10	"
Konstantynowskiej 16	Szafa
Pańskiej 12	Pianino
Wierzbowej 20	Kasa ogniotrwała i 5 stołów
Sreńczej 155	1000 płyt betonowych
Piotrkowskiej 82	Meble
" 269	Meble
Południowej 78	Maszyny fabryczne
Zawadzkiej 29	Zegar
Kamiennej 7	Szafa
Sienkiewicza 4	Lodownia
Al. Kościuszki 59	Meble
Nowo-Cegielnianej 24	Kasa ogniotrwała
Cegielnianej 57	Meble
" 114	Meble
Kilińskiego 52	Meble i maszyna do szycia
Zielonej 8	Szafa dębowa
Nawrot 89	Serwanika
" 99	Meble
Przejazd 42	4 biurka, 4 fotele
Główniej 8	Pianino
Milsza 10	Meble
Gubernatorskiej 26	"
Radwańskiej 44	"
Wólczańskiej 144	Krowa
Nowo-Orla 14	Maszyna do szycia
Wisznia 10	Meble
" 51	Bufet sklepowy
Tuszyńskiej 6	Zegar
Kaliskiej 20	Tremo
Plockiej 48	Meble
Rzgowskiej 16	Tremo
Nowo-Zarzewskiej 22	Koza i drób
Szostek-Pabjanickiej 30	3 kotły pluszowe

Wirytus Monopolowy
2218 1
dla Aptek i Sklepow Kolojalnych
Sprowadza z Rozlewni Sieradzkiej
Dom Handlowo-Komisowy
S. Bielicki i Ska
Łódź, Aleje Kościuszki 17. Telefon 335.

NA WYPŁATĘ
towary damskie, męskie, dziecinne, obrusy i kołdry
Gh. Markowicz i Ska
Piotrkowska 87, w podwórzu
2185-2

Na maturę
przygotowuje nauczyciel gimnazjalny.
Gwarancja zdania!
Oferty w „Rozwoju” pod „JAM”. 2218 1

W Państwowym Zarządzie Skarbowym Aleje Kościuszki 14
ZNALEZIDRO
pieniądze.
Prawy właściciel, po udowodnieniu, odebrać może za zwrotem kosztów ogłoszenia. Bliższa wiadomość pod powyższym adresem pokój 87 b, ed 2-4 pp. 2214 2

Okazja!
Jest do sprzedania Zakład Zegarostwa w Lublinie, egzystujący lat trzydzieści. Wiadomość Helisz. Aleja Józefiny 13 m. 13. Cena przystępna. firma carzejska.
2205 2 J. Jenz.

ZAKŁAD
POGRZEBOWY
Poleca tramwy metalowe, dębowe i sosnowe. Wykonywa się wszelkie eksportacje. 180412
P. Szostek
ul. Sienkiewicza 39.
Zarety do wynajęcia.

Przewodzący KRAMLES DAMSKI
Leonard Tum ul. Główna 41 m. 19
przyjmuje obstatunki, t.j. OKRYCIA, KOSTJUMY, SPODNICZKI, FUTRA oraz SUKNIE JESIENNE.
- Jedyna polska firma w Łodzi. -

KLINICZNA LEKARZY SPECJALISTÓW
Piotrkowska 17, drugie podwórze.

Choroby	Termin	Leczący
choroby chirurgiczne	codziennie	dr. Goldberg
uszu, gardła i nosa	"	dr. Garlicki
choroby oczu	"	dr. Bagdziozi
choroby wewnętrzne	"	dr. Eustkiewicz
chor. skórne i wener.	"	dr. Ługowski
choroby kobiece	"	dr. Goldberg
chor. wewnętrzne i dzieci.	"	dr. Goldberg
cinne (płuc i serca)	"	dr. Goldberg
chor. kobiece i chirurg.	"	dr. Goldberg
chor. skórne i wener.	"	dr. Goldberg
choroby nerwowe	pon., środa	dr. Mittalstedt
choroby oczu	i piątek	dr. Michalski
chor. wewnętrzne i dzieci.	codziennie	dr. Jokił
chor. wewnętrzne i dzieci.	prócz środę i soboty	dr. Jokił
choroby kobiece	poniedziałek, środa	dr. Goldsonberg
choroby wener i skórne	i piątek	dr. Goldsonberg
choroby wener i skórne	codziennie	dr. Bernard

1) Lecznica otwarta codzień przez 24 godz.
2) Porada 3 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy. 639 2

W Pabjanicach.
Przy ulicy Skret do Ksawerowa Szafa
Fabrycznej 15 Kofa i meble
Konstantynowskiej 16 Meble i garderoba
Kościuszki 59 Meble
Bóżnicznej 7 Kasa ogniotrwała, kredens i terjały bawelniane
Urząd Sakwastrajjny na m. Łódź i Okręg Łódzki.
Łódź, 27 września 1919 r.

TOW. AKC. J. JOHN

ŁÓDŹ, Piotrkowska № 217/9

PĘDNIE (transmisje), koła zębate, rozpędowe i t. p. . . .

TOKARKI szybkoobrotowa, ze śrubą i wałkiem 210 x 1-3 m.

WYGŁADZIARKI kalandry i wałce do papieru i tkanin.

KOTŁY żelazne „Strebła“ do ogrzewania centralnych.

Ruszty, klocki hamulcowe i różne **odlewy**

Dostawa **ze składu** lub w terminach krótkich.

2276w3

OGŁOSZENIE.

Magistrat — Wydział Zaprowiantowania, podaje do wiadomości, że miesięczna norma nafty aż do odwołania wynosi 3 funty na rodzinę. Do otrzymania tej ilości uprawnieni są wyłącznie mieszkańcy, nie posiadający innego oświetlenia i przedstawiający odnośne zaświadczenia.

Sprzedaż nafty po cenie 55 fen. za funt odbywa się nadal na 3-ach placach miejskich: Piotrkowska 311, Konstanyńska 99, Przejazd 92.

Od listopada r. b. sprzedaż nafty odbywać się będzie na specjalne karty naftowe, wydawane bezpłatnie na składach wyżej wymienionych po przedstawieniu legitymacji chlebowej i paszportu.

Magistrat zwraca uwagę, że: a) mieszkańcy, chcący otrzymać naftę w listopadzie r. b. winni się zaopatrzyć w karty naftowe już w październiku r. b.;

b) że właściciele domów, wzgl. rządcy domów, dający zaświadczenia niezgodne z rzeczywistością, pociągani będą do odpowiedzialności.

Magistrat.

2253 1

Tania wyprzedaż

wszystkiej garderoby w najlepszym gatunku.

Jasienki męskie 500.— 525.— 260.—

Zimowe palta 550.— 475.— 400.—

Garnitury męskie 575.— 500.— 400.—

w wielkim wyborze.

Palta damskie ostatniej mody 450.— 400.— 350.—

SZMECHEL I ROZNER, Łódź, Piotrkowska 190.

2253 1

SZANUJĄCIE OBUWIE!

— „Kto obuwie swe szanuje, Ten „ERFAGEM“ je zeluje. Stosunki marek już z robotą. Płaci każdy wszak z ochotą. Bo za koszta nader małe Ma on stale buty całe...”

Nowe i stare podszewki uszatecznia Zalewnia przy sklepie Komisarzowym „PROGRES“, ul. Piotrk. 175. 2265 1

Lokalu na Sklep

poszukuje na Piotrkowskiej ulicy od Benadyka do Andrzeja Zgłoszenia przyjmuje sklep Fruzińskiego, Piotrkowska 71. 2222-5

Dnia 30 b. m. o godzinie 10 rano, w RADOGOSZCZU, przy ulicy Sadowej 8, zostaną sprzedane przez

Publiczną Licytacją

10 waresztatów tkackich ręcznych z przyborami. 2246 2

LOKOMOBILA

300 koni lub maszyna parowa z kotłem 10 — 12 atm. zaraz poszukiwana. Wiadomość: M. S. Wend, inżynier Fabryczna, Kościuszki 33. 2259 3

Ziawiadomienie.

Otworzyłem pracownię rzeźbiarsko-kawieniarską. Przyjmuje zamówienia na pomniki oryginalne (artystyczne) figury i portrety z fotografii.

W Konopka rzeźbiarz

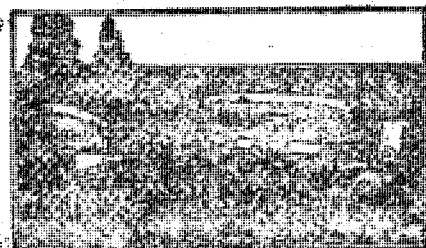
ulica Nowo-Cegielnia № 27.

Fabryka mebli trzcinowych i bambusowych

RUDOLF GALL

właściciel **Stanisław Nowak**

Kawrot 4.

Poleca najnowsze meble koszykarskie, kęsze dla fabryk oraz wszelką galanterię w zakresie koszykarstwa wchodzącą. 2241 1
Przyjmuje obstalunek i reperacje.
Ceny Przystępne.

Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe

w Łodzi

ulica **Kilińskiego** № 50.

FILJE: w Łasku, Brzezinach, Głownie, Zgierz, Lutomiersku i w Łodzi na Zielonym Rynku ul. Pańska № 33. Poleca: **Złote do siewu „Petkus“ i od siewu, paszuszka i wykę na paszę dla koni, kartoflarski system „Hardsers“.** 2257 1

Zawodowa Szkoła Robót Ręcznych dla Kobiet

Apolonji KOPYDŁOWSKIEJ

Łódź, Piotrkowska 154.

Lekcje rozpoczynają się dnia 22 września. Prowadzone są działy: wszelkie roboty ręczne, koszykarstwo, introligatorstwo, kwiaty, słoje, rysunki, wycinanki, szewstwo, kamusznictwo, zabawkarstwo, tkactwo, kilimkarstwo, krój i szyje. Każdego działu można się uczyć osobno jako specjalności. Szkoła wydaje świadectwa. Informacje i zapisy w kancelarii szkoły od 3-6. 2238 2

KAJETY Szkolne

HURTOWO I DETALICZNE (DLA SZKOŁ USTĘPSTWO)

MATERIAŁY PISMENNE PAPIERY KANCELARYJNE

poleca

Polski Skład Papieru

B. JANKOWSKI

132. Piotrkowska 132.

Zaraz sprzedam sklep spożywczo klonajemy. Wiadomość w administracji Rozwoju. 7195-1

Z bufety z malowanymi płatanami i dużą wagę sprzedam. Zielona 51, u gospodarza. 7260-1

Różne:

Zatwierdzony przez Urząd Lekarski Gabinet Lecznico-Kosmetyczny Pisarskiej, Piotrkowska №92, Dyplomy Paryskie. Leczenie trądziku, wgróbów, piegów, usuwanie zmarszczek, brodawek, znaków po ospie i niepotrzebnych włosów. 7147-p.n1

Kuszerka Marja Kubicka przyjmuje. Ul. Piotrkowska № 130 m. 14. 7203-6

Kuszerka Golańska przyjmuje na czas słabości u siebie, ul. Kilińskiego 152. 6693-nc1

Kuszerka Jagolińska przyjmuje zamówienia do porodów. Niezależnym ustępstwem. Kilińskiego № 145. 7403-2

Chłopiec od lat 15 potrzebny na przychodnię do doktora. Zgłaszać się od 10 do 11 rano na ul. Andrzeja № 5 m. 3. 7408-1

Do wydzierżawienia w śródmieściu dom cały lub dwa piętra. Wiadomość w składzie maszyn do szycia, Piotrkowska 69, w podwórzu. 7407-5

Do wynajęcia od 1.10 mieszkania sioneczne, z balkonem 1 pokój z kuchnią. Przejazd 86 m. 35. 7351-1

Do wynajęcia 2 pokoje umeblowane. Nowo-Cegielniana 22 m. 10. 7324-1

Kasjerka z praktyką, pisze na maszynie, pragnie przyjąć posadę. Oferty w administracji Rozwoju dla „Kasjerki”. 7301-1

Kursy języków nowożytnych dla dorosłych. Języki: polski, francuski, angielski, niemiecki, rosyjski. Opłata miesięczna 20 mk. za każdy z języków. Zapisy (do 30 września) codziennie od 5-9 w Kierowniczka kursów Marta Lederowa, Dziewina 58-b. 7410-1

Muzycanci należący do poboru wojskowego, na wszelkich instrumentach, zechcą się zgłosić do koszar na ul. Leszno 9, do orkiestry 28 p.p. 7189-nc1

Mechanik na maszyny do szycia potrzebny. Piotrkowska 69, S. Perla. 7424-2

Od września rozpoczynam całkowity kurs francuskiego grupami oddzielnie. Konwersacja. Polski zaniedbanym. Pomoc uczniom w polskim, francuskim. Muzyka. Zapisy codziennie 6-9. Kilińskiego 77. 7395-5

Ogród owocowo-warzywny 7 mórg wydzierżawię. Informacje: Juliusza 4 m. 9, wieczorem 7-10 godz. 7397-w65

Panienska z 7-klasowym wykształceniem poszukuje posady biurowej. Oferty w Rozwoju sub „Panienska”. 7400-2

Pokój umeblowany wynajmę, wejście wspólne. Widzewska 50 m. 19. 7429-1

Pokój do wynajęcia przy bezdzietnej rodzinie. Rozwadowska 36 m. 36. 7231-nw2

Pończochy, skarpetki po cenach fabrycznych w mieszkaniu prywatnym wyprzedaje. Piotrkowska 185 m. 5. 7180-1

Poszukuję korepetycji do klas: wstępnej, I, II, III, IV. Oferty sub „S. C.” w administracji Rozwoju. 7309-n1

Potrzebna ekspedjentka i starszy chłopiec do cukierni. Ul. Piotrkowska 45. 7360-1

Potrzebna przystojna gospodyni do samotnego gospodarstwa od 11-1 i od 4 do 6 1/2. Pasz-Szulca 16. Domiedzieć się u stróża. 7334-1

Pokój umeblowany z 2 pokojami, oświetleniem, do wynajęcia. Ul. Brzozowa № 4 m. 11. 7382-5

Profes. poszukuje umeblowanego pokoju w intelig. rodz. Łaskawe oferty: ul. Pańska d. 59 m 10, prof. 7425-w2

Potrzebna zupełnie zdolna panina do krawieczyzny. Piotrkowska 154 m. 1S. 7416-1

Przyjmę współnika lub sprzedam jądłodajnię. Zielona 5, Szymanko. 7421-1

Potrzebni są inteligentni, energiczni współpracownicy (studenti wojska, uczniowie starsi i panie) do kolportażu popularnych wydawnictw. Miesięczny zarobek od 600-1200 marek. Zgłoszenia pomiędzy trzecią-szóstą. Skwerowa 7, m. 1. 7287-1

Potrzebny stolarz meblowy i chłopiec na praktykę. Piotrkowska 44 stolarnia. 7314-1

Potrzebny zdolny czeladnik fryzjerski. Ul. Andrzeja 15. A. F. Bittner. 7319-1

Pragnę pożyczyc 15.000 mk. lub 1 rubli na 1 numer hipoteki osady włościańskiej składającej się z 6 mórg ziemi, domu murowanego i ogrodu. Adresy składać proszę w Rozwoju sub „Osada”. 7357-1

Prasowaczka potrzebna. Wólczańska 81. 7329-2

Potrzebny czeladnik szewski na wszelką robotę. Ul. Wólczańska № 197. 7389-3

Potrzebny chłopak do szycia z początkami. Ul. Piotrkowska № 201. 7391-1

Przyjmę na mieszkanie dwóch panów. Widzewska 50 m. 19. 7430-1

Przyjmę posadę gnojowego od zaraz lub od Nowego Roku; prowadzę szkółki leśne, dobre świadectwa. Pabjanice, Wojenna 12, Antoni Effenberg. 7373-1

Przyjmę do wulkanizowania opony samochodowe, motocyklowe i rowerowe. Sienkiewicza 50, I. Kukula. 7378-3

Słownik tanio do sprzedania. S. E. Wisniewski, Kościuszki 41. r-0

Uczeń kl. VII udziela lekcji. Wiadomość: Senatorska 14 m. 4G. 7154-5

Uczelnia konserwatorium warszawskiego udziela lekcji muzyki i akompaniamentu do skrzypiec i śpiewu. Oferty pod „Muzyka”. 7315-2

Udziałem lekcji w zakresie IV klas. Ceny niskie. Główna 9 m. 8, front. 7344-2

Zdolna bielizniarka przyjmuje do szycia, oraz szyć po domach. Rozwadowska 10 m. 4. 7385-1

Zaginiony chłopiec lat 13, na imię Henryk, ubranie zielone płaszczowe, czapka z złotym sznurkiem, bosy. Ktoby wiedział o takowym, proszę wiadomości rodziców; Polna 8, Koziny, Tomasz Kosiek. 7403-1

50 mk. doświadczony korepetytor przygotowuje w zakresie 4 klas szkół średnich. Ul. Kilińskiego № 51-7 (front). 7377-9

28 września r. b. powracam z Wiednia z nowymi modelami, otwieram z powrotem pracownię ubiorów damskich. Początkowo obstatunki będą przyjmowane z wielkimi ustępstwami. Rudzki, ul. Piotrkowska 17. 7330-2

4 pokojowe mieszkanie przy Kościuszki ulicy zamieniam na 5-cio pokojowe w eleganckim, nowym domu, w okolicach Piotrkowskiej, Przejazd, Nawrot, Sienkiewicza. Upraszam się o składanie ofert do Rozwoju pod literami „J. Z.” 7353-2

Pokój umeblowany z oddzielnym wejściem, światłem gazowym wynajmę zaraz. Wiadomość w „Rozwoju”. 1902-0

Potrzebny ROZNOŚCIEL Wiadomość w Administracji „Rozwoju”. r-0

Stare gazety do obwijania HURTOWO I DETALICZNIE SPRZEDAJE administracja „Rozwoju”. C

WAPNO. 200 korcy wapna lasowanego, 3 lata temu, po cenie zniżonej do sprzedania. Wiadomość: Staro-Zarzewska № 49 m. 10, front III. 2190 1

Kupuję RUBLE srebrne. Wiadomość w administracji „Rozwoju”. 843

Zagubiono dokumenty. Adam Marczyński zagubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. 7285-1 Antoni Szlukier zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7482-2 Aleksander Rokiel zagubił kartę węglową wyd. za № 31600. 7420-1 Biegański Karol zagubił legitymację chlebową wydaną na 5 osoby. 7390-1 Dekiert Antoni leg. № 51651/68 została zagubiona. 7414-1 Dawid Konsztadt zagubił kartę odroczenia wydaną w Pabjanicach z roku 1898. 7457-1 Emilia Dlesner zagubiła kartę węglową wyd. za № 22839. 7411-1 Gryze Cezar zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 7398-5 Herman Adolf zagubił paszport niemiecki wydany w Prusach. 7370-2 Ignacy Wronowski zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7268-1 Józef Wawrzyniak zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7290-1 Józef Krzyżanowski zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7336-2 Józef Pałpuchowski zagubił kartę węglową wyd. za № 18359 7326-2 Józef Grzelak zagubił kartę węglową wyd. za № 19369. 7415-1 Jan Słutowicz zagubił paszport niemiecki wydany w Rogowie. 7405-5 Kowalczyk Józefa zagubił legitymację węglową № 25208. 7423-1 Kowalewska Eleonora zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 7395-3

Klemens Piedzewicz, Nowo-Targowa 11, zagubił numer do-rożkarski 115. 7341-2 Marian Stefan zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 7239-1 Kelm Karol zagubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. 7365-1 Loba Zofia zagubiła legitymację chlebową na 4 osoby. 7426-1 Loba Zofia zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7427-3 Marceci Kamiński zagubił kartę węglową za № 10149. 7333-1 Musiał Stanisław zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7311-1 Musiałowska Stanisława zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 6317-1 Natalia Sobocińska zagubiła kartę węglową № 1529. 7345-2 Pezner Jajusz zagubił legitymację węglową № 5895. 7394-1 Solecki Jan, Miedziana 7, zagubił kartę węglową. 7352-1 Skótska Zofia zagubiła tymczasowy dowód osobisty wyd. z gminy Paradyż. 7365-2 Skradziono na kolei Warszawsko-Lódzkiej dnia 25 września paszport rosyjski № 855 i seperację wydaną na imię Katarzyny Gniotek w gminie Mroga Dołna powiat brzeziński. 7340-1 Stanisław Borkowski zagubił paszport niemiecki wydany w Pabjanicach. 7476-1 Tekla Szczarek zagubiła kartę węglową wyd. za № 63451. 7402-1 Tarapacz Babina zagubiła legitymację chlebową na 5 osoby. 7359-1 Władysława Adela zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi, legitymację Pabjanickiego komitetu bezrobotnych. 7374-1 Wojciech Rospara, Nowo-Zarzewska 20, zagubił kartę węglową. 7330-1

Wanda Golc, Tuszyńska 16, zagubiła kartę węglową. 7385-1 Wypych Marianna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 7235-1 Wilhelmowi Pech skradziono paszport niemiecki wydany w Łodzi, dowody osobiste, świadectwo i portfel. Sprawcę kradzieży proszę o zwrot dokumentów pocztą. 7276-1 Wincenty Marzenda zagubił paszport niemiecki wydany w gm. Zeromin. 7412-3 Wilhelmowi Pech skradziono paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7275-1 Zaginęły paszporty: niemiecki rodziny, wyd. na imię Władysława Kowalewskiego oraz tymczasowy Eleonory Kowalewskiej. 7392-3 Zaginęła karta węglowa Filipa Rybaka, Rzgowska 73. 7388-1 Zaginęła karta węglowa na imię Roberta Rembickiego, Benedykta 18. 7376-1 Zaginęła karta węglowa na imię Edwarda Muszyńskiego za № 10022. 7432-1 Zagubiono legitymację chlebową wydaną na 4 osoby na imię Weroniki Radeckiej. 7300-1 Zaginęła złota legitymacja wydana w 29 okręgu na imię Marii Jędrzejewskiej. 7338-1 Zagubiono kartę węglową na imię Wilhelma Brummer. 7361-1 Zienuska Mieczniak zagubił legitymację chlebową na 5 osób. 7340-1 Zaginęła karta paszportowa wydana w Łodzi na imię Antoniny Nowickiej. 7221-1 Paszport niemiecki skradziono wydany w Łodzi na imię Walentego Marcuska. 7281-1 Późalski Piotr zagubił paszport rosyjski wydany z gminy Niewież. 726-1 Stanisław Kowalewski zagubił paszport tymczasowy wydan z gm. Szarzano. 7251-1

Cały świat używa do mycia włosów Picin. Ocyszczając skórę głowy, zapobiega wypadaniu włosów i nadaje im piękny połysk. Usuwa nadmiar tłuszczu, oraz niszczy łupież.